

amerikanerne, hvad der svarer til 2,67 pct. af deres BNP i forskning og udvikling. Samme år investerede de nuværende 25 EU-lande, hvad der svarer til 1,83 pct. af deres samlede BNP i forskning og udvikling.

Der er derfor behov for, at vi i EU nu tager skridt til at gøre Europa mere konkurrencedygtigt.

Det Europæiske Råd konkluderede i marts 2004, at der er behov for at styrke Lissabonstrategien. Medmindre strategien suppleres med nye initiativer og bliver mere slagkraftig, er der betydelig risiko for, at Lissabonstrategien ikke får den ønskede positive effekt på EU's konkurrenceevne.

Efter mødet i Det Europæiske Råd den 4. og 5. november 2004 må det forventes, at der i det videre arbejde med styrkelsen af Lissabonstrategien fortsat vil være fokus på forskning, innovation og uddannelse.

Regeringen ønsker med denne redegørelse at lægge op til en debat, der kan bidrage til en bred politisk konsolidering af den danske holdning til det fremtidige EU-samarbejde på forsknings- og innovationsområdet.

Visionen om det højteknologiske samfund

Regeringen har nationalt sat fokus på forskning og udvikling. Der er bred politisk tilslutning til, at en massiv dansk satsning på forskning og udvikling er en nødvendig forudsætning for, at danske virksomheder kan forbedre deres globale konkurrenceevne.

Siden regeringen tiltrådte i november 2001 er der gennemført en række reformer af det danske videnssystem, som alle bidrager til, at danske virksomheder og videninstitutioner kan blive bedre rustet til at møde de udfordringer, som de står overfor i den globale konkurrence. Som eksempler kan nævnes reformen af universiteternes ledelse, indsatsen omkring samspillet mellem videninstitutioner og erhvervsliv samt loven om teknologioverførsel ved offentlige forskningsinstitutioner. Fremsættelsen af lovforslaget om Højteknologifonden, forslaget om en øget indsats inden for forskeruddannelse, strategisk forskning og innovation samt afsættelsen af ekstra midler til Danmarks Grundforskningsfond er blandt regeringens seneste initiativer.

Statsministeren understregede i sin tale ved Folketingets åbning den 5. oktober 2004, »at regeringen sætter det mål, at det offentlige og de private virksomheder tilsammen øger indsatsen inden

for forskning og udvikling, så vi i 2010 når op på et beløb svarende til mere end 3 procent af landets samlede produktion, bruttonationalproduktet. Det vil bringe Danmark blandt de absolut førende lande i Europa, når det gælder forskning og udvikling«.

Dansk forskning og udvikling udgør imidlertid en meget lille andel af verdens samlede videnbase og produktion af ny viden. Det er derfor nødvendigt, at vi styrker vort samarbejde med bl.a. de andre europæiske lande, så danske virksomheder og forskningsinstitutioner i større omfang kan få mere gavn af den viden og teknologi, der udvikles hos vore europæiske partnere.

Regeringen mener derfor, at visionen om det højteknologiske Danmark skal følges op af en styrkelse af det europæiske samarbejde om forskning og udvikling.

Målet for det europæiske samarbejde om forskning og innovation skal være at øge Europas globale konkurrenceevne og velfærd. Dette skal sikres ved at styrke kvaliteten inden for forskning og uddannelse i Europa og ved at fremme hurtig anvendelse og spredning af viden gennem et stærkt og effektivt partnerskab mellem den offentlige og private sektor.

2. STATUS FOR DET EUROPÆISKE SAMARBEJDE

2.1. Formålet med det europæiske samarbejde

Det legale grundlag

De legale rammer for det europæiske samarbejde om forskning og teknologisk udvikling er fastlagt i EU-traktatens afsnit XVIII »Forskning og teknologisk udvikling«. Ifølge artikel 163 EF er formålet med det europæiske samarbejde om forskning og teknologisk udvikling »at styrke det videnskabelige og teknologiske grundlag for Fællesskabets industri og at fremme udviklingen af dens internationale konkurrenceevne samt at fremme alle de forskningsaktioner, der skønnes nødvendige i medfør af andre kapitler i denne traktat.«

Gennem sit bidrag til udviklingen af den europæiske konkurrenceevne spiller samarbejdet om forskning og udvikling en nøglerolle for realiseringen af Lissabon-målsætningen. Forsknings-samarbejdet skal endvidere understøtte udviklingen af alle de politikområder (f. eks. miljø, landbrug og transport), som EU beskæftiger sig med.